

Davacılar : 1) İstanbul Gıda Toptancı Tüccarları Derneği,
Gıda Sitesi - Rami/İSTANBUL
2) Burhan Baş,
Kuru Gıda Sitesi S Blok, No:46 - Rami/İSTANBUL
3) Oluşum Gıda San.ve Tic.Ltd.Şti.
Kuru Gıda Sitesi P1 Blok No:18-19 - Rami/İSTANBUL

Davali : Rekabet Kurumu Başkanlığı - ANKARA

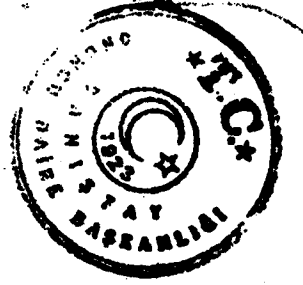
Vekili : Av.Meltem Türkoğlu (Özbaysal)-aynı yerde

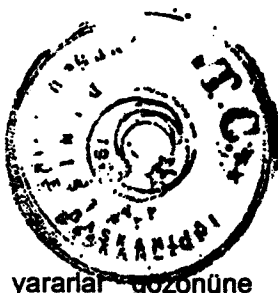
İstemin Özeti : Rekabet Kurulunun 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı kararının; piyasada faaliyet gösteren toptancıların piyasa dışına çıkartılmak istendiği yolundaki iddialar bakımından ihlalin var olmadığına, diğer ihlaller bakımından verilen cezaların hesaplanmasında % 02 oranının esas alınmasına, distribütör ve dağıtım şirketlerine ceza tatbikine gerek olmadığına ve ihtiyati tedbir kararı verilmemesine ilişkin kısımlarının; hukuka aykırı oldukları, verilen cezaların 1997 yılı cirolarının %02 si oranında olduğu, bu cezaların çok düşük ve caydırılıktan uzak olduğu, Rami toptancılarına mal satmamak suretiyle piyasa dışına çıkartılmak istendikleri, suçun teşekkülünde distribütör, dağıtım şirketi ve acentaların ana unsur oldukları, bunlara da ceza tatbiki gerektiğinden kararın 9. maddesinin iptali gerektiği, 4054 sayılı Kanunun 9. maddesinin son fıkrası uyarınca ihtiyati tedbir kararı verilmesi gerektiği halde verilmediği, bu nedenle kararın 10. maddesinin bir netice doğurmadığı ve zarar görme halinin devam ettiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : IGTOOD dışındaki davacıların şikayet ve soruşturma aşamasında olaya dahil olmadıklarından davayı açmakta menfaatlerinin bulunmadığı, davada süre aşımı bulunduğu, IGTOOD'un şikayet ettiği teşebbüslere dava konusu kararlar ceza verilmiş olduğundan iptali istemiyle dava açılmasında hukuki yarar ve menfaat bağı bulunmadığı, dava konusu kararların hukuka uygun olduğu ve gerekçelerinin işlemde belirtildiği, davacıların kararın 9. maddesini yanlış anladıkları, bu maddede sadece bahsi geçen distribütörlerin yanıltıcı bilgi vermeleri nedeniyle 4054 sayılı Kanunun 16/(b) bendi kapsamında cezalandırılmalarına gerek görülmediğine ilişkin olduğu, distribütörlerin çelişkili beyanlarının soruşturmayı etkilememesi, hak ve menfaat kaybına ve kamu zararına yol açmaması nedeniyle kararın yerinde olduğu, 4054 sayılı Kanunun 9. maddesinin son fıkrasında nihai karar alınıncaya kadar geçici tedbir alınmasının düzenlendiği, iptali istenilen kararın nihai karar olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hakimi : Yahya Şahin

Düşüncesi : Dava dosyası ve soruşturma raporunun incelenmesinden; İstanbul Gıda Toptancıları Derneği bünyesinde bulunan toptancıların faaliyet gösterdiği Rami Piyasasının distribütörlük sisteminden tamamen farklı, distribütörlük sistemini tamamen bozabilecek özellikler taşıdığı anlaşılmaktadır. Distribütörlük sisteminin tüketiciye ve

ekonomiye getireceği yararlar gözönüne alınarak mevzuatımızda tek elden dağıtım anlaşmalarının grup muafiyeti kapsamına alındığı dikkate alındığında, sistemin bütününü bozması ve beklenen yararı ortadan kaldırması nedeniyle toptancılara mal verilmemesi 4054 sayılı Kanununun 4. maddesinin (d) bendi kapsamında bir rekabet ihlali oluşturmamaktadır.

Soruşturma kapsamındaki teşebbüslere 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin (a) ve/veya (b) bentlerini ihlal etmelerinden dolayı 1997 yılı ciroların %02 si esas alınarak verilen para cezalarının düşük ve caydırıcı olmaktan uzak olduğu ileri sürülmekte ise de; sözkonusu teşebbüslerin soruşturma sürecinde sözleşmelerini değiştirmeleri ve soruşturma safhasında Rekabet Kurumu ile işbirliği içinde bulunmalarının hafifletici unsurlar olarak kabul edilerek bu oranda ceza uygulanmış olması nedeniyle bu konuda Kurula verilen takdir yetkisinin kullanımında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Davacıların diğer iddiaları da, işlemin iptalini gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Danıştay Savcısı : Bilgin Arısan

Düşüncesi : Dava; Rekabet Kurulunun 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı kararının; piyasada faaliyet gösteren toptancıların piyasa dışına çıkartılmak istendiği yolundaki iddialar bakımından ihlalin var olmadığına, diğer ihlaller bakımından verilen cezaların hesaplanmasında %02 oranının esas alınmasına, distribütör ve dağıtım şirketlerine ceza takibine gerek olmadığına ve ihtiyati tedbir kararı verilmemesine ilişkin kısımlarının ipali talebiyle açılmıştır.

Davacıların şikayet ettikleri bazı üretici firmaların oluşturdukları distribütörleri ile İstanbul Gıda Toptancı Tüccarları Derneği üyelerinin ürün tedarik etmelerine engel oldukları iddia edilmektedir. Ancak distribütörlük sistemi çağdaş tüketicinin yararına bir sistem olup dağıtıcılara münhasır bölge verilmekte ve dağıtıcılar bu bölge içinde daha çok noktaya en rasyonel şekilde ulaşabilmekte, dağıttığı ürünler için depo ve depolama sistemi kurabilmekte, dağıtım için araç personel ve bilgisayar yatırımı yapılabilmekte bu surette ürünler tüketiciye en hızlı ve en düşük maliyetle ulaşabildiği gibi distribütörlerin kendi bölgelerini devamlı kontrol etmeleri neticesinde biten malların yenileri temin edilmekte ve raflarda bekleme süreleri dolan malların yenileri ile değiştirilmeleri mümkün olmaktadır. Böylece tüketiciler ürünleri en düşük maliyette en hızlı ve en kaliteli şekilde temin etmektedir.

Ancak üretici şirketlerin distribütörler vasıtası ile perakendeci şirketlere asgari satış fiyatı listeleri gönderdikleri ve yine distribütörler vasıtası ile perakende mal satanların satış fiyatlarını kontrol ettikleri ve üretici firma tarafından tesbit edilerek distribütörler tarafından dağıtılan liste fiyatlarına uymayan ve daha düşük fiyatla satış yapan perakendecilere mal verilmesinin durdurulduğu anlaşılmaktadır.

Rami toptancılar piyasası ise belli bir bölgeye değil bütün Türkiye'ye satış yapmaktadır.

Bu durumda üretici şirketlerin mallarını ülkenin en uzak noktalarına kadar en ucuz

ve en hızlı bir şekilde götürmek ve dağıtımını yapmak ve devamlı bir şekilde pazarlamasını temin için distribütörler kurmasında rekabet şartlarını ihlal eden bir durum bulunmamakta bu sebeple şikayetlerin distribütörlere yönelik kısmını red eden dava konusu rekabet kurulu kararıyerinde bulunduğundan davanın distribütörlere ait kısmının reddi gerekeceği düşünülmüştür.

Üretici firmaların distribütörleri vasıtası ile asgari satış fiyatı listeleri göndermek sureti ile bu liste fiyatları altında satış yapan perakendecilere mal göndermeyi durdurulması ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma Uyumlu Eylem ve Kararlar başlıklı 4 üncü maddesinin A ve B bendleri amir hükümlerine aykırı bulunduğundan Rekabet Kurulu Kararı ile cezalandırılması yerinde bulunmaktadır.

Ancak şikayet edilen üretici firmaların Rami Toptancılar piyasasındaki bütün Türkiye'ye satış yapan toptancılara satış yapmayı red etmeleri de 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi amir hükümlerinin açık ihlali olmaktadır. Bu sebeple Rami Toptancılar Piyasasına ürün satışının red edilmesi eyleminin de cezalandırılması gerektiği halde cezalandırılmaması 4054 sayılı Kanunun 4 üncü 12 inci ve 16 inci maddelerine aykırı bulunduğundan davanın kısmen kabulü ile Rekabet Kurulu Kararının bu kısma hasren boulması gerekeceği düşünülmüştür.

Cezaların yıllık gayrisafi gelirin % 02 üzerinden hesaplanmasının az olduğuna ilişkin itirazlar yerinde bulunmadığından davanın bu hususa ilişkin kısmının da reddi gerekeceği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulunun 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı kararının; piyasada faaliyet gösteren toptancıların piyasa dışına çıkartılmak istendiği yolundaki iddialar bakımından ihlalin var olmadığına, diğer ihlaller bakımından verilen cezaların hesaplanmasında % 02 oranının esas alınmasına, distribütör ve dağıtım şirketlerine ceza tatbikine gerek olmadığına ve ihtiyati tedbir kararı verilmemesine ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyerek işin esasına geçildi.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 27. maddesinin (a) bendinde, bu kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulunun görevleri arasında sayılmış olup, anılan Yasanın "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı

4.maddesinin birinci fıkrasında Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır hükmüne yer verildikten sonra bu hallerin belirgin olanları sıralanmış, (a) bendinde, mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi, (b) bendinde, mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü, (c) bendinde, mal veya hizmetin arz yada talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi, (d) bendinde, rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi halleri birinci fıkra kapsamına giren haller arasında sayılmıştır. 4054 sayılı Yasanın 16.maddesinin ikinci fıkrasında, Bu Kanunun 4'üncü ve 6'ncı maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara iki yüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüş olup, 16. maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde, Kurulun, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerine, kurul kararı ile bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde eksik, yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi halinde yüzmilyon lira para cezası vereceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 4054 sayılı Kanunun "ihlale son verme" başlıklı 9. maddesinin son fıkrasında, Kurulun, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacılarından İstanbul Gıda Toptancı Tüccarları Derneği tarafından 19.11.1997 tarihli şikayet dilekçesiyle Rekabet Kurumuna başvurularak; Ünilever San. ve Tic. A.Ş., Besler Gıda ve Kimya San. T.A.Ş., Ülker Türkiye Gıda San. ve T.A.Ş., Eczacıbaşı / Procter and Gamble / Sanipak Sağlık Ürünleri San. T.A.Ş., Marsa Kraft Jacobs Suchard Sabancı Gıda San. T.A.Ş., Sezginler Gıda San. ve T.A.Ş. adlı teşebbüslerin 4054 sayılı Kanuna aykırı olarak; İGTOD aleyhine uyumlu eylem halinde doğrudan arz boykotu uygulamak suretiyle İGTOD'u piyasa dışına çıkartmak, ihdas ettikleri yeniden satıcıları aracılığıyla piyasaları coğrafi olarak paylaşmak, oluşturulan bu toptancı teşebbüsler ile dolaylı olarak ve uyumlu eylem halinde arz boykotu uygulamak, rekabeti engelleme, bozma, kısıtlama amacına yönelik uyumlu eylemlerde bulunmak, ayrı ayrı ürünlerde hakim durumlarını kötüye kullanmak eylemlerini işledikleri belirtilerek 4054 sayılı Kanun uyarınca cezalandırılmalarının ve anılan Kanunun 9. maddesinde öngörülen geçici tedbirlerin alınmasının

istenildiği, bunun üzerine Rekabet Kurumu raportörlerince hazırlanan 8.12.1997 tarihli ve 97/1 sayılı ilk inceleme raporu Rekabet Kurulunun 10.12.1997 tarihli toplantısında görüşülerek 280-25 sayılı kararla ön araştırma yapılmasına, ön araştırma sonucu düzenlenen 24.3.1998 tarihli ve 98/1 sayılı ön araştırma raporu Rekabet Kurulunun 26.3.1998 tarihli toplantısında görüşülerek 59/436-57 sayılı kararla soruşturma açılmasına ve bu aşamada geçici tedbir alınmasına gerek olmadığına karar verildiği, yapılan soruşturma sonucunda Rekabet Kurulunun dava konusu 24.11.1999 tarih ve 99-53/575-365 sayılı kararının alındığı, bu kararın; 1 nolu maddesinde; şikayet edilen her bir şirket açısından ayrı ayrı ele alınmak suretiyle, yeniden satış fiyatının belirlenmesi ve/veya pasif satışların engellenmesi bakımından ihlaller sabit bulunarak 4054 sayılı Kanunun 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca para cezası uygulanmasına, toptancıların piyasa dışına çıkartılmak istendiği ve bu yönde eylemde bulunulduğu iddiasına ilişkin olarak ihlalin söz konusu olmadığına karar verildiği, 2 nolu maddesinde; Kanunun 4. maddesinin (a) ve/veya (b) bentlerinden ceza tatbik edildiği için tekrar (f) bendinin ihlalden dolayı cezalandırılmalarına gerek olmadığına, 3 nolu maddesinde; para cezalarının belirlenmesinde, ihlalin 1998 yılında devam ediyor olması dikkate alınarak 1997 yılı cirolarının esas alınmasına, 4 nolu maddesinde; 4054 sayılı Kanunun 16. maddesinde para cezasının saptanmasında öngörülen yıllık gayrisafi gelirin, net satışlar olduğuna, bu nedenle söz konusu teşebbüslerin 1997 yılı cirolarının dikkate alınmasına, 5. maddesinde; ceza hesaplamalarında, a) 4054 sayılı Kanun'un uygulamasının yeni olması, sözkonusu teşebbüslerin soruşturma sürecinde sözleşmelerini değiştirmeleri ve soruşturma safhasında Kurum ile işbirliği içinde olmaları nedenlerinin hafifletici unsurlar olarak kabul edilmesi ve dolayısıyla Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrasındaki azami sınırın uygulanmasına gerek olmadığına, b) İlgili ürün pazarı dikkate alındığında, sözkonusu ürünlerin tüketici açısından öneminin yüksek olması ve rekabet ihlalleri içeren distribütörlük anlaşmalarının tüm Türkiye'de uygulanıyor olması hususlarının ağırlaştırıcı unsurlar olarak kabul edilmesi ve teşebbüslerin Kanun'un 16 ncı maddesinin, 1999/1 sayılı Tebliğ ile değişik 2 nci fıkrasındaki alt sınır olan 1.600.000.000.TL. ile cezalandırılmasının uygun olmayacağına, 6.maddesinde; 5 inci maddedeki gerekçeler ile, ceza hesaplamalarında Kurul'ca belirlenen ciroların %02'sinin esas alınmasına, 7.maddesinde; ceza hesaplamalarında Kanun'un 4 üncü maddesinin (a) ve/veya (b) bentlerini ihlal etmelerine göre her bir ihlal için ciroların %02'sinin esas alınmasına, 8. maddesinde; 4054 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrası gereğince soruşturma kapsamındaki her bir teşebbüs için ayrı ayrı takdir edilen;

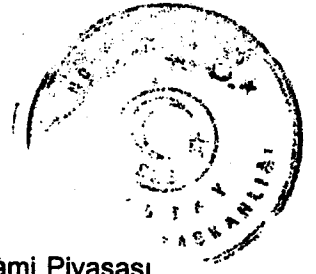
a) Benckiser Temizlik Malzemesi San. ve Tic. A.Ş.'nin	23.279.000.000.TL.
b) Sezginler Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin	137.480.000.000.TL.
c) Ülker Gıda San. ve Tic.A.Ş.'nin	86.275.000.000.TL.
d) Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic.A.Ş.'nin	76.190.000.000.TL.
e) Eczacıbaşı Procter & Gamble Dağ. ve Sat. A.Ş.'nin	98.136.000.000.TL.

- f) Marsa Kraft Jac.Such.Sabancı Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin 157.818.000.000.TL.
g) Unilever San. ve Tic. Türk T.A.Ş.'nin 147.323.000.000.TL.
h) Lever Elida Tem. ve Kişisel Bak.Ür.San. ve Tic.A.Ş.'nin 93.302.000.000.TL

idari para cezası ile cezalandırılmalarına, 9. maddesinde; şirket yetkililerinin yanıltıcı bilgi vermesi nedeniyle haklarında Kanun'un 16 nci maddesi (b) bendinde öngörülen cezanın tatbik edilmesi talep edilen Distribütörler, Gökay Gıda Temizlik Malzemeleri ve Kimya Sanayi Dağıtım Tic. Ltd. Şti., Akyüz Gıda Pazarlama Tic.Koll. Şti., Aktif Tüketim Ürünleri Dağıtım A.Ş. ve Hedef Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'ne filleri soruşturmanın seyrini değiştirebilecek nitelikte görülmediğinden ceza tatbikine gerek olmadığına, 10. maddesinde; 4054 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca, yukarıda 1'inci madde hükmünde belirtilen yeniden satış fiyatının belirlenmesi ve pasif satışların engellenmesi ihlallerine, eylem ve işlemlerine son verilmesi, ihlalden önceki rekabet ortamının sağlanması gereğinin soruşturma kapsamındaki teşebbüslere bildirilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Davalı idarenin soruşturma raporunda da belirtildiği üzere, olayda uygulanmış bulunan distribütörlük sisteminde, dağıtıcılara münhasır bölge verilmekte olup, bu yönüyle distribütörler başka dağıtıcıların rekabetinden korunmakta, kendilerine tahsis edilen bölgede satış ve pazarlama faaliyetlerine yoğunlaşabilmekte, bölge içinde daha çok noktaya ulaşabilmekte, dolayısıyla dağıtım kanalları rasyonelleşmektedir. Distribütör tarafından, anlaşma konusu ürünlerin özelliği gözönünde bulundurularak depo ve depolama sistemi hazırlanmakta, iş hacmi doğrultusunda araç, personel ve bilgisayar yatırımı yapılmaktadır. Bu yatırımlar sonucunda ürün tüketiciye daha hızlı ulaşmakta, dolayısıyla zamandan tasarruf sağlanmakta, satış artmakta ve dağıtım daha rasyonel^{olarak}/gerçekleşmektedir. Distribütörler perakende satış noktalarına düzenli ziyaretler yaparak biten malın yenisini vermekte, raf süresi geçen malı değiştirmekte dolayısıyla hizmetin kalitesi artmaktadır. Sistemin bu şekilde işlemesi, tüketicinin talebinin zamanında karşılanabilmesine, gereksiz stok bulundurulmamasına, tedarik zinciri planlamasında tahmin edilebilir tüketici talebine göre hammadde alımından başlayarak üretim planlamasının daha etkin yapılabilmesine imkan sağlamakta ve bunların sonucunda maliyetler düşmekte ve gelirin artmasıyla da yatırımların artmasına olanak sağlanmaktadır. Bu sistemde mallar daha sağlıklı koşullarda ve hızlı şekilde tüketiciye ulaştığından ve tüm ürün çeşitlerinin en çok satış noktasına ulaştırılması amaç edinildiğinden tüketicinin de yararına sonuçlar oluşmaktadır. Distribütörlük sistemleri, uyulması zorunlu kuralları olan disipline bir sistem iken, İstanbul Gıda Toptancıları Derneği bünyesinde bulunan toptancıların faaliyet gösterdiği Rami piyasası, distribütörlük sisteminden farklı kendine göre kuralları olan, toptan ve perakende ticaret ile uğraşan kesimle çalışan, talep olunan malların bazen toptancının araçlarıyla dağıtıldığı, bazen de toptancı/perakendecinin gelip sipariş ettiği mali kendisinin götürdüğü bir piyasadır. Mühhasır bölge ayırımı olmadığı için Rami piyasası İstanbul piyasasına satış yapabildiği gibi İstanbul dışına da satış

yapabilmektedir. Distribütörlük sistemi gibi disipline bir sisteme sahip olmayan Rami Piyasası anılan özellikleri sebebiyle çalışma esasları yukarıda anlatılan distribütörlük sistemini bozabilecek özelliklere sahiptir. Rami Piyasası mal sağlayıcı firmaların dağıtım zincirlerine dahil değildir. Rami toptancılarının ayırım yapılmaksızın ülkenin her yerine satış yapabilmesi nedeniyle; distribütörlük sistemindeki bölge tahsisi unsuru ortadan kalkmaktadır. Distribütörlük anlaşmalarının ana özelliği, bölge tahsisi ve sağlayıcının o bölgede sadece distribütöre mal vereceği taahhüdüdür. O bölgede bulunan bir toptancıya ya da tüm Türkiye'ye aktif satış yapan Rami toptancılarına mal verilmesi, sağlayıcının o bölgede sadece distribütöre mal satacağı taahhüdünün ihlal edilmesi anlamına gelmektedir. Ayrıca distribütöre 1997/3 sayılı Tebliğ ile aktif satış yapmama yükümlülüğü getirildiği ve bu yükümlülüğün amacının distribütörün bölgesinde satışa odaklanması olduğu gözönünde bulundurulduğunda; sisteme dahil olan distribütöre getirilen bölge dışına aktif satış yapmama yükümlülüğünün toptancı için öncelikle geçerli olacağı sonucuna varılmaktadır. 1997/3 sayılı Tebliğ ile, distribütörlük sisteminin getirmiş olduğu yararlar gözönünde bulundurularak tek elden dağıtım anlaşmaları grup muafiyeti kapsamına alınmıştır. Toptancılık müessesesinin, distribütörlük sisteminin 1997/3 sayılı Tebliğle beklenen perakende sektöründeki yararlarını ortadan kaldırması, dolayısıyla sistemin bütünü bozması nedeniyle toptancılara mal verilmemesi, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin (d) bendi anlamında rekabet ihlali niteliği taşımamaktadır.

Davacıların, soruşturma kapsamındaki teşebbüslere 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin (a) ve/veya (b) bentlerini ihlal etmelerinden dolayı 1997 yılı cirolarının %02 si esas alınmak suretiyle verilen para cezalarının düşük ve caydırıcı olmaktan uzak olduğu iddiasına gelince; ihlalin 1998 yılında devam ediyor olması nedeniyle 1997 yılı cirolarının esas alınmış olması, 4054 sayılı Kanunun uygulanmasının yeni olduğu, söz konusu teşebbüslerin soruşturma sürecinde sözleşmelerini değiştirmeleri ve soruşturma safhasında Rekabet Kurumu ile işbirliği içinde olmaları nedenlerinin hafifletici unsurlar olarak kabul edilerek her bir ihlal için cirolarının %02 sınırı esas alındığı dikkate alındığında 4054 sayılı Kanun 16. maddesinde davalı idareye tanınan takdir yetkisinin hukuka uygun şekilde kullanıldığı sonucuna varıldığından aksi yöndeki davacı iddiaları yerinde görülmemiştir.

Davacılar tarafından, Rekabet Kurulunun dava konusu kararının teşebbüslerin distribütörlerine ve acentalarına ceza tatbikine gerek olmadığına ilişkin olduğu belirtilen 9. maddesinin iptali istenmiş ise de; Kararın bu maddesi, sözkonusu distribütörlerin şirket yetkililerinin soruşturma sürecinde yanıltıcı bilgi vermeleri nedeniyle 4054 sayılı Kanunun 16/(b) maddesi kapsamında cezalandırılmalarına gerek görülmediğine ilişkin olup, distribütörlerin çelişkili beyanlarının soruşturmanın seyrini etkileyici nitelikte olmaması nedeniyle bu sonuca varılmış olmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, davacılar dava konusu Kurul Kararının 10. maddesinde 4054 sayılı Kanunun 9. maddesinin son fıkrası uyarınca ihtiyati tedbir niteliğinde bir karar bulunmadığını,

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE
Esas No : 2001/2278
Karar No : 2003/4479

tedbir kararı bulunmadan 10. maddede belirtilen karar kesinleşinceye kadar hüküm ifade etmeyeceğinden zarar görmeye devam edeceklerini ileri sürerek işlemin hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüşlerse de, 4054 sayılı Kanununun 9. maddesinin son fıkrasında, Kurulun nihai karar alınincaya kadar geçici tedbir kararı alabileceği düzenlenmiş olduğundan ve dava konusu karar nihai bir karar olduğundan bu yöndeki davacı iddiaları yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 200.000.000.lira avukatlık ücretinin davacılardan alınarak davalı idareye verilmesine 19.11.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Zafer	Serap	Ali	Ahmet	Orhun
KANTARCIOĞLU	AKSOYLU	ÖZTÜRK	BAŞPINAR	YET

NM/16.2.2004